

2. Ve kterém z krajů nejvíce narostl počet obyvatel?

7. Ze kterého kraje se naopak lidé nejvíce stěhovali?

9. Naděje dožití vyjadřuje počet roků, kolika se dožije osoba v daném roce narozená. Která část populace se dožívá vyššího věku - muži nebo ženy? Dokážete odhadnout proč?

- ◆ 10. Ve kterých třech krajích se v průměru obyvatelé dožijí nejnižšího věku?

BONUSOVÝ ÚKOL: Co může být příčinou toho, že se lidé v těchto krajích dožívají nižšího věku než v jiných krajích? Využijte svých znalostí o těchto krajích, nebo využijte tematických map v atlase Česka.

- ◆ 11. Podíl cizinců žijících na našem území je v porovnání s dalšími zeměmi Evropy velice nízký. Žebříčku krajů vévodí samozřejmě Praha. Ve kterém kraji kromě Prahy nejčastěji potkáte lidi s cizí národností?

BONUSOVÝ ÚKOL: Pokuste se zdůvodnit vysoký podíl cizinců právě v Praze a v kraji na druhém místě.

- ◆ 12. Pouze dva kraje vykazují vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva než je celostátní průměr. Které to jsou?

BONUSOVÝ ÚKOL: Dokážete zdůvodnit, proč právě tam?

- ◆ 13. Vysoký podíl obyvatel s diplomem z vysoké školy může souviset s vyššími platy v kraji. Potvrďte nebo vyvráťte tuto domněnku.

- ◆ 14. Ve kterých krajích žije největší část obyvatel na venkově?

- ◆ 15. Ve kterém kraji se do ovzduší vypouští v přepočtu na 1 km² nejméně tuhých znečišťujících látek?

- ◆ 16. Přestože současný stav české krajiny není uspokojivý, od konce komunistického režimu byla přijata mnohá opatření, která vedla k lepšímu nakládání s krajinou. Existuje kraj, kde je koeficient ekologické stability aktuálně méně příznivý než na přelomu tisíciletí?

- ◆ 17. Čím je váš kraj podle ukazatelů v tabulce výjimečný?

- ◆ 18. Vytvořte dva podobné úkoly (zaměřené na srovnání krajů Česka) pro své spolužáky. Snažte se, aby při řešení vašich úkolů museli přemýšlet a nejen číst informace z tabulky.

Porovnání krajů ČR podle vybraných ukazatelů — tabulka

ukazatel	Počet obyvatel		Přirozený přírůstek		Přírůstek stěhováním		Průměrný věk		Index stáří		Naděje dožití		Podíl cizinců (%)		Podíl lidí s VŠ vzděláním (%)		Medián mezd		Podíl městské populace (%)		Emise tuhých znečišťujících látek		Koeficient ekologické stability	
	2000	2020	2020	2020	2020	2020	2000	2020	2000	2020	2019	2019	2000	2020	2019	2020	2019	2020	2020	2020	2018	2020	2000	2020
rok	2000	2020	2020	2020	2020	2020	2000	2020	2000	2020	2019	2019	2000	2020	2019	2020	2019	2020	2020	2020	2018	2020	2000	2020
Česko	10 266 546	10 701 777	-1,8	2,5			38,8	42,6	85,5	125,5	76,21	82,00	2,0	5,9	19,2	68,8	31 434	31 434	68,8	0,7			1,03	1,09
Hlavní město Praha	1 181 126	1 335 084	0,8	7,3			41,2	42,0	120,6	118,9	78,37	83,05	4,9	17,2	38,1	100,0	37 602	37 602	100,0	2,3			0,30	0,32
Středočeský kraj	1 115 038	1 397 997	-0,6	9,9			39,1	41,4	90,0	104,4	76,32	81,88	2,4	6,5	17,7	51,4	32 570	32 570	51,4	0,8			0,65	0,67
Jihočeský kraj	625 874	643 551	-1,9	1,1			38,4	43,0	82,0	130,8	76,59	82,08	1,3	3,7	15,9	63,6	29 460	29 460	63,6	0,4			1,43	1,54
Plzeňský kraj	551 281	591 041	-2,0	3,9			39,2	42,9	91,1	131,8	76,43	81,88	1,6	7,1	16,4	66,7	31 985	31 985	66,7	0,5			1,30	1,41
Karlovarský kraj	304 400	293 311	-4,6	-0,0			37,7	43,3	70,6	136,5	74,91	80,16	3,4	7,5	12,5	81,7	28 793	28 793	81,7	0,6			1,90	2,09
Ústecký kraj	827 013	817 004	-3,5	-1,4			37,7	42,4	71,8	124,2	74,38	80,18	1,8	4,8	11,9	79,1	30 165	30 165	79,1	1,3			0,94	1,02
Liberecký kraj	429 121	442 476	-1,6	-1,2			38,1	42,4	76,1	124,9	76,14	81,72	2,1	5,1	14,2	76,9	30 936	30 936	76,9	0,6			2,10	2,41
Královéhradecký kraj	550 780	550 803	-2,1	0,6			39,0	43,4	88,9	140,7	77,16	82,47	1,5	3,4	17,5	66,0	30 872	30 872	66,0	0,7			1,02	1,08
Pardubický kraj	508 566	522 856	-1,8	2,1			38,4	42,7	83,5	128,7	76,59	82,21	1,1	3,9	15,5	61,3	29 761	29 761	61,3	0,7			0,88	0,93
Kraj Vysočina	520 763	508 852	-2,2	0,3			38,1	43,0	79,7	132,8	76,72	82,72	0,8	2,5	14,6	56,1	30 262	30 262	56,1	0,5			0,84	0,86
Jihomoravský kraj	1 135 586	1 195 327	-1,0	3,8			39,0	42,6	89,7	125,1	76,60	82,83	1,5	4,9	23,0	61,5	30 951	30 951	61,5	0,5			0,65	0,68
Olomoucký kraj	641 072	630 522	-2,4	0,1			38,4	43,1	82,7	133,7	75,71	82,07	1,0	2,2	15,8	56,3	29 613	29 613	56,3	0,5			0,93	1,02
Zlínský kraj	597 890	580 119	-3,4	-0,8			38,4	43,4	82,9	138,2	75,85	82,64	1,2	2,0	15,4	58,5	29 164	29 164	58,5	0,6			1,40	1,52
Moravskoslezský kraj	1 278 036	1 192 834	-3,5	-3,0			37,8	43,0	71,8	132,3	74,55	81,19	1,4	2,3	16,1	73,6	29 881	29 881	73,6	1,1			1,29	1,35

Vysvětlivky k vybraným ukazatelům:

Přirozený přírůstek (úbytek) obyvatel i **přírůstek stěhováním** je přepočítán na 1 000 obyvatel. Pokud je tedy přírůstek 2, pak v kraji daném roce přibýly 2 osoby na každých 1000 obyvatel.

Index stáří je v současnosti velmi sledovaný ukazatel, neboť vypovídá o stárnutí populace. Vyjadřuje, kolik obyvatel starších věkových skupin (65 a více let) připadá na sto dětí do 15 let věku.

Hodnota **naděje dožití** vyjadřuje modelově očekávanou délku života právě narozených dětí. Pokud je například naděje dožití mužů 76, pak se předpokládá, že se děti mužského pohlaví narozene v daném roce a kraji dožijí v průměru tohoto věku.

Medián mezd je zjednodušeně řečeno hrubá měsíční mzda pracovníka, u kterého platí, že polovina všech pracovníků v daném kraji má vyšší mzdu než on a druhá polovina má mzdu nižší. Mzda tohoto pracovníka je tedy v pomyslném žebříčku měsíčních platů v daném kraji právě uprostřed.

Emise tuhých znečišťujících látek se měří v tunách na km². Jedná se především o částice vznikající spalováním fosilních paliv.

KES je zkratka pro koeficient ekologické stability. Jedná se o zajímavý ukazatel vypovídající o tom, jak je krajina odolná vůči zátěži. KES vyjadřuje podíl ekologicky příznivých ploch a ploch, které zatežují životní prostředí. V čitateli tohoto podílu je součet výměr chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů, trvalých travních porostů, lesní půdy a vodních ploch. Ve jmenovateli podílu je součet výměr orné půdy, zastavěných ploch a ostatních ploch. Čím je číslo vyšší, tím je krajina potenciálně odolnější a stabilnější. Ani vysoká hodnota KES však vysokou stabilitu území nezaručuje - indikuje pouze vhodné podmínky pro její vytvoření.